Topsectoren

Hoe & Waarom

INDEX

Waarom de topsectorenaanpak?	3
Wat is het internationale belang?	4
Hoe werken de topsectoren samen?	5
Wat is de rol voor het MKB in de topsectoren?	6
Wat is de rol van de overheid?	7
Wat is de rol van ondernemers en onderzoekers?	9
Waar gaan we naar toe?	11

WAAROM DE TOPSECTORENAANPAK?

Nederland staat op het gebied van handel en industrie aan de wereldtop. We verdienen veel van ons geld in het buitenland, maar onze toppositie is niet vanzelfsprekend. We zullen concurrerend moeten *blijven*. Alleen dan is duurzame economische groei mogelijk.

Tegelijk vragen maatschappelijke vraagstukken als vergrijzing en klimaatverandering om een stevige aanpak. Die opgaven vormen de kern voor de topsectorenaanpak waarin ondernemers, onderzoekers en overheden samen aan deze uitdagingen werken (gouden driehoek/ triple helix). Er wordt samengewerkt om de beste producten en diensten te realiseren (innovatie), talenten aan te trekken (human capital) en de sectoren internationaal goed te positioneren.

Dat doen we door te investeren in de negen sectoren waarin we wereldwijd toonaangevend zijn: de topsectoren. Instrumenten die we inzetten zijn onder meer: investeringen, fiscale prikkels, garanties en het wegnemen van belemmeringen.

High tech Systemen en Materialen

Tuinbouw & Uitgangs-materialen

Creatieve Industrie

Life sciences & Health

Chemie

Energie

Agri & Food

Water

Logistiek

WAT IS HET INTERNATIONALE BELANG?

Nederland verdient veel geld in het buitenland aan handel en industrie. Het World Economic Forum plaatst ons in 2014 op plaats 8 van meest concurrerende economieën in de wereld. Daar zijn we trots op. Onze sterke concurrentiepositie is een belangrijke pijler onder onze welvaart.

Onze internationale toppositie is echter niet vanzelfsprekend. We zullen concurrerend moeten *blijven*. Het onderwijs moet goed aansluiten op de arbeidsmarkt om talent te behouden en ontwikkelen. Dat vereist een gezamenlijke inspanning van ondernemers, onderzoekers en overheid. Waar we al mooie resultaten behalen en een grote groeikans hebben, zetten we met de topsectorenaanpak nog een tandje bij.

The Great Garuda in Jakarta is een multifunctionele zeewering in de vorm van een mythologische vogel. Nederlandse bedrijven, overheden en kennisinstellingen uit de topsector Water werkten samen met Indonesische partners aan dit project. Het Masterplan biedt oplossingen voor stedelijke en sociaal-economische (water) uitdagingen in de stad en beschermt de kust van Jakarta tegen overstromingen.

HOE WERKEN DE TOPSECTOREN SAMEN?

De kracht van de topsectorenaanpak zit niet alleen in de samenwerking tussen ondernemers, onderzoekers en overheden binnen de verschillende topsectoren. Ook de kruisbestuivingen tussen topsectoren hebben aantoonbaar meerwaarde. Te denken valt aan de Tuinbouwsector die samenwerkt met de sector Energie om gedeeltelijk in de energiebehoefte van een stad te voorzien of samenwerking op het gebied van het vergroten van de veiligheid door de sector HTSM en Logistiek.

Waarom is dit nodig?
De grote maatschappelijke vraagstukken die we via de topsectoren willen oplossen, vragen om een overkoepelende, grensoverschrijdende aanpak

Een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en structurele samenwerking tussen bedrijven en onderwijsinstellingen zijn cruciaal om tot de technologische wereldtop te blijven horen. In het Techniekpact staan concrete afspraken tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid. De topsectoren hebben de ambitie om tot en met het collegejaar 2016/2017 in totaal aan 1.000 mbo-, hbo, of wo-studenten een topsectorbeurs uit te reiken. Ook wordt er geïnvesteerd in centra: Voor het MBO zijn er 17 Centra voor Innovatief Vakmanschap opgericht, voor het HBO 24 Centres of Expertise. Hierbij waren in 2014 meer dan 1300 bedrijven betrokken. Zo houden we ook in de toekomst voldoende vakbekwame technici.

WAT IS DE ROL VOOR HET MKB IN DE TOPSECTOREN?

Nederland is een MKB-economie. Van elke tien banen creëert het MKB er zes. Van elke 100 euro die het bedrijfsleven verdient, zijn er 60 euro van het MKB. Het MKB is de motor van innovatie, export, banen en economische groei. Het is dus belangrijk om vanuit de topsectorenaanpak fors in MKB'ers te investeren.

Voor MKB'ers is het lastig om financiering rond te krijgen of om contact te leggen met onderzoekers. Hun netwerk is daarvoor vaak te klein. Via de topsectorenaanpak komen handige netwerken wél binnen hun bereik. Zo krijgen ze gemakkelijker toegang tot onderzoeksprogramma's. Ook kunnen ze gebruik maken van onderzoeksfaciliteiten. Contact leggen met grotere bedrijven in binnen- en buitenland gaat sneller. De meeste overheidsinstrumenten zijn gericht op het MKB. Zo kunnen MKB'ers een beroep doen op middelen die de overheid beschikbaar stelt, zoals de regeling MKB Innovatiestimulering Topsectoren (MIT) en het Dutch Good Growth Fund voor MKB-projecten in opkomende markten en ontwikkelingslanden.

In 2015 stellen het kabinet en provincies gezamenlijk 50 miljoen euro beschikbaar voor de MKB-innovatiestimulering Topsectoren (MIT). Het wordt voor innovatieve bedrijven eenvoudiger om over regionale grenzen heen te ondernemen, sneller te groeien en internationaal uit te breiden.

WAT IS DE ROL VAN DE OVERHEID?

De overheid zet zich op tal van manieren in voor de topsectoren: als matchmaker die partijen samenbrengt, als aanjager van innovatie en als facilitator die belemmeringen wegneemt. Daarnaast werkt de overheid aan vermindering van de regeldruk en betere aansluiting van vraag en aanbod naar gekwalificeerd personeel. De overheid is zelf ook partij en investeert mee. Voor iedere topsector streeft de overheid naar een maximaal rendement uit beschikbare middelen: fiscale prikkels, garantieregelingen en natuurlijk investeringen. Een groot deel van de kredieten en subsidies die de overheid binnen de topsectoren uitkeert, gaat naar ondernemers in het MKB en naar onderzoeksinstituten.

In 2014 maakten 662 innovatieve MKB ondernemers gebruik van de MIT regeling om vernieuwingen door te voeren en te groeien. Dit gebeurt onder andere via kennisvouchers, haalbaarheidsstudies en R&D-samenwerkingsprojecten.

Het kabinet stelt ongeveer 100 miljoen euro beschikbaar via de TKI-toeslag om publiek private samenwerking op het gebied van kennis en innovatie in de topsectoren te versterken. De topsector Tuinbouw en Uitgangsmaterialen stimuleert grote en kleine bedrijven om samen te werken met kennisinstellingen en samen de consumptie van gezond voedsel te verhogen.

WAT IS DE ROL VAN ONDERNEMERS EN ONDERZOEKERS?

Ondernemers zorgen voor banen en economische groei, vaak door het ontwikkelen van nieuwe producten. Denk bijvoorbeeld aan energiezuinige auto's of medische apparaten. Voor het ontwikkelen van deze producten is gekwalificeerd personeel en kennis nodig. Onderzoekers kunnen ondernemers helpen bij de ontwikkeling van nieuwe producten en bij de verbetering van bestaande. Ondernemers helpen op hun beurt weer onderzoekers. Bijvoorbeeld door het vermarkten van de kennis uit wetenschappelijk onderzoek. Ondernemers zien als geen ander de economische kansen en weten aan welke kennis behoefte is.

Kennisinstellingen proberen op verschillende manieren hun kennis beter toegankelijk te maken voor het Nederlandse bedrijfsleven. Zo kun je bij veel universiteiten terecht voor een wetenschappelijke onderbouwing van een idee. Ondernemers en onderzoekers zorgen samen voor meer innovatie, een sterkere economie en oplossingen voor de vraagstukken van de toekomst.

WAAR GAAN WE NAARTOE?

Nederland heeft de ambitie om een plek in de top-5 van concurrerende economieën in de wereld in te nemen. Wat betekent dat voor ondernemers en onderzoekers in ons land?

Ondernemers en onderzoekers werken steeds meer gezamenlijk aan innovatie. Zij zullen steeds verdergaande samenwerking aangaan om kennis toegankelijk te maken en te vermarkten. Dat blijft ook op de lange termijn onze ambitie. We verwachten dat dat steeds meer vruchten afwerpt. De overheid brengt als duurzame partner in de topsectoren partijen bij elkaar en stimuleert waar nodig.

Bedrijven en onderwijsinstellingen blijven investeren in het opleiden van mensen - ook gedurende hun loopbaan - en zorgen er voor dat arbeidsmarkt en onderwijs goed op elkaar aansluiten. Hierdoor verdwijnt het tekort aan gekwalificeerd personeel, zodat ondernemingen maximaal kunnen werken aan hun concurrentiekracht.

Het wordt voor ondernemers steeds beter toeven in Nederland omdat aan alle randvoorwaarden voor effectief ondernemerschap wordt voldaan. Denk hierbij aan een goede infrastructuur en heldere regelgeving. Ons uitstekende ondernemersklimaat zorgt er bovendien voor dat ook buitenlandse ondernemers zich graag in Nederland vestigen.

De topsectorenaanpak draagt bij aan een stevige internationale positie van Nederlandse sectoren die hun kennis en innovatieve oplossingen inzetten voor het aanpakken van mondiale uitdagingen. Dat dragen we ook uit: we zijn trots op de concurrentiekracht van Nederland. Zo zijn alle spelers binnen de topsectoren op hun eigen manier ambassadeur voor wat Nederland internationaal presteert en positioneren zij zich vol trots als business partners van formaat en boegbeelden van innovatie.

De topsectoren hebben vele ambassadeurs: bewindspersonen, boegbeelden en vertegenwoordigers uit de overheid, het bedrijfsleven en kennisinstellingen. Topsectoren, Hoe & Waarom vertelt het verhaal op hoofdlijnen. Zo laten we zien wat de topsectoren gezamenlijk dóen en opleveren!